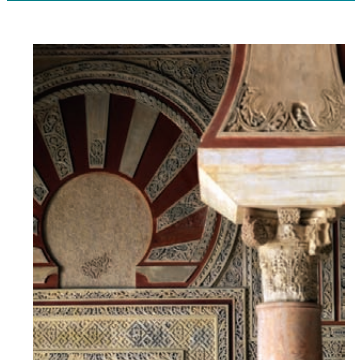

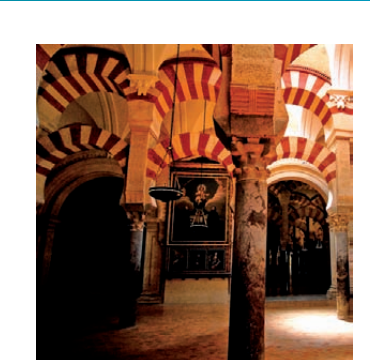
Córdoba

Maantiede ja historia Monumentit ja museot Festivaalit ja perinteet Ruokakulttuuri ja käsityöt

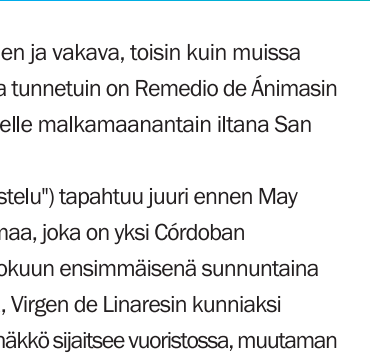

Córdobaan kaupunki rakennettiin paikkaan, missä Andalusian suurin joki, Guadalquivir, ei ollut enää liikennöintikelpoinen. Roomalainen kenraali Marcus Claudius Marcellus perusti pysyvän leirin joen rannoille vuonna 164 eaa. Tämän vaatimattoman roomalaisen keisarillisen asutuksen väestö moninkertaistui vain muutamassa

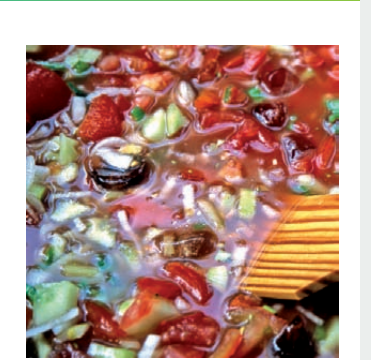

vuodessa, ja kaksi vuosisataa myöhemmin se kilpaili keisarikunnan pääkaupungin kanssa kauneudesta, tärkeydestä ja loistosta. Kaupungissa, joka oli oppineen Seneca nuoremman ja hänen veljenpoikansa Lucanin synnyinpaikka, oli roomalainen kilpa-ajorata, joka oli samankokoinen kuin Roomassa ollut, sekä roomalainen teatteri, joka oli vain 9 metriä pienempi. Se yllpeili siviili- ja sotilastoiminnallaan, joiden vuoksi se valittiin Hispania Baetican provinssin pääkaupungiksi. Rooman keisarikunnan rappautuminen tapahtui samaan aikaan visigoottien kulttuurin huipentuman kanssa. Maurien saapuminen Espanjaan vuonna 711 teki Córdobasta Umajjadien johtajan Abd al-Rahman I:n perustaman emiirikunnan päämajan. Hänen jälkeläisensä tekivät maurilaisesta Córdobasta tunnetun maailman rikkaaimman ja kauneimman kaupungin, jopa siinä määrin, että kymmenennen vuosisadan ensimmäisellä kolmanneksella, vuonna

1500-luvun alussa, kaupunginvaltuusto päätti rakentaa moskeijan sydämeen katedraalin, joka nykyisin kohoaa vaikuttavien maurilaisten kaarien keskeltä. Guadalquivir-joki virtaa vastapäätä moskeijaa. Roomalaista siltaa pitkin pääset (4) Calahorra-torniin, joka on Roger Garaudy säätöin kotipaikka. Alcázar de los Reyes Cristianos eli Córdobaan Alcázar (8), joka sijaitsee Campo de Verdadissa, on pengerrrettyjen puutarhojen kattama alue. Jotkin juutalaiskortteilin vievistä portteista ovat vastapäätä tätä paikkaa. Córdobaan kaupunginmuurien ulkopuolisesta osasta käytettiin nimeä Ajerquia, ja sinne rakennettiin Ferdinand III:n aikana kirkkoja, kuten San Pedro, Santiago, La Magdalena, Santa Marina ja San Lorenzo. Tämän

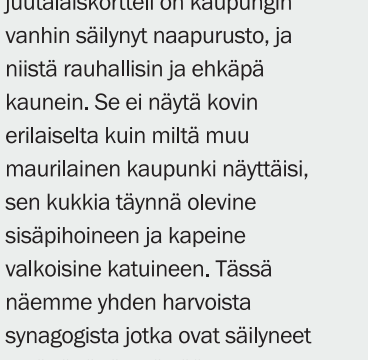
kaiken keskellä on silmiinpistävä barokkityylinen Plaza de Corredera. Dianalle omistettuna antiikin roomalaisen temppelin pylväät sijaitsevat kaupungintalon ja San Pablon kirkon vieressä. Medina Azaharan kaupungin arkeologinen kaivaus sijaitsee vain kahdeksan kilometrin päässä kaupungista. Ensimmäinen kalifi Abd al-Rahman III rakennutti sen uudeksi vallan tyssijaksen. Museut, kuten Julio Romero de Torresin museo ja Reginan kormuseo vievät sinut matkalle Córdobaan korujen historian halki.

Córdobassa pääsiäisviikko on hiljainen ja vakava, toisin kuin muissa Andalusian kaupungeissa. Kulkueista tunnetuin on Remedio de Ánimasin Kriksen kulkue, joka lähtee liikkeelle malkamaanantain iltana San Lorenzon kirkolta. The Battle of Flowers (eli "kukkien taistelu") tapahtuu juuri ennen May Crosses ("toukokuun risti") -tapahtumaa, joka on yksi Córdobaan perinteisimmistä festivaaleista. Toukokuun ensimmäisenä sunnuntaina paikalliset ihmiset viettävät juhlaista, Virgen de Linaresin kunniaksi järjestettävää pyhiinvaellusmatkaa. Pyhäkkö sijaitsee vuoristossa, muutaman kilometrin päässä pääkaupungista, ja sinne päästään Badajozin vievän moottoritien lähellä olevaa sivutieltä pitkin. Kaupungin tärkeimmät juhat pidetään kuitenkin toukokuun puolivälissä. Córdobaan sisäpiha-, ikkunaristikko-, ja parvekefestivaalit tekevät kaupungista värin, tunnelman ja miellyttävien tuoksujen näyteikkunan. Córdobaan markkinat pidetään Nuestra Señora de la Saludin kunniaksi. Se järjestetään toukokuun viimeisellä viikolla el Arenalin markkinapaikassa lähellä Nuevo Arcángel Stadiumia. Kansainväliset sefardimusiikin festivaalit pidetään heinäkuun puolivälissä. Välittömästi tämän jälkeen järjestetään Guitar Festival eli kitarafestivaalit, joka on yksi vuoden tärkeimmistä flamencotapahtumista Andalusianssa, vanhan kaupungin Flamenco Nightsin ohella. Tämä öisten konserttien sarja jatkuu marraskuun lopulle asti, ja se kokoaa yhteen lupaavia nuoria flamenco-taiteilijoita ja vakiintuneita taiteilijoita Caballerizas

Realesissa, Casa de las Campanasissa ja Plaza del Potrossa. 24. lokakuuta järjestetään San Rafaelin, Córdobaan kaupungin suojelijan, juhlat. Perinteen mukaan tulee käydä San Rafaelin kirkossa, lähellä San Lorenzon kirkkoa, ja osallistua sen uskonnollisiin tilaisuuksiin. Puolenpäivän aikoihin tuhannet paikalliset suuntaavat luonnonalueille vuoristoon, etenkin Los Villares-metsäpuistoon, syömään "perol"-nimistä ruokaa, joka on eräänlaista paellaa, ja huutelemaan sen alas Montilla-Morlesin viinillä.

Córdobaan ruokakulttuuri sisältää paljon taitoa ja perinteitä. Historia ja perinteet näkyvät ruokalajeissa, jotka ovat kulkeutuneet halki maurlaisen ja juutalaisen menneisyyden. Nykyään ne tarjoillaan innovatiivisten vivahteiden ja makujen yhdistelmien säestämänä. On ruokia, joilla on Córdobaan oma erityinen leima, kuten salmorejo (eräänlainen sakea gazpacho), flamenquín (friteerattua porsasta, Serranon kinkkua ja juustorullia), häränhantaa (peräisin taisteluhäristä), karitsaa hunajakastikkeessa, ja tujuksella Montilla-viiniä maustetut artisokat. Espanjan maurit jättivät jälkeensä rikkaan jälkiruokaperinnön. Paikallisiin resepteihin kuuluu myös huomattavia riistaruokia, kinkkuja ja iberialaisia sianlihatuotteita, jotka ovat peräisin Los Pedrochesin laaksosta. Córdobassa tyypillinen andalusialainen tapa lähteä muutamalle tapakselle on saavuttanut mainetta ja suosiota. Baarit sijaitsevat Plaza de Correderan ympärillä la Ajerquían lähiossa ja Plaza de las Tendillasin alueen ympärillä. Niissä voit maistella loputtomasta listasta suupalan kokoisia annoksia, jotka

www.andalucia.org

Oficina de Turismo de Córdoba de la Junta de Andalucía
C/ Torrijos, 10 - 14003 Córdoba
Tel.: 957 355 179
Correo e.: otcordoba@andalucia.org

JUNTA DE ANDALUCÍA
Consejería de Turismo y Comercio
Empresa Pública para la Gestión del Turismo y del Deporte de Andalucía, S. A.
C/ Compañía, 40 - 29008 Málaga
www.andalucia.org

El uso de papel reciclado en estos folletos permite que Andalucía reduzca el impacto medioambiental en:

98.517 kg de basura
14.296 kg CO2
145.655 km de viaje en coche

2.048.768 litros de agua
188.790 kWh de energía
160.060 kg de madera

Reitit Córdoba

Eri kulttuurit ovat jättäneet jälkensä Córdobaan kaupunkiin. Se oli roomalainen ja maurilainen pääkaupunki, Länsi-Euroopan keskus. Se sijaitsee Guadalquivir-joen varrella, ja se on ollut kotina suurille filosofeille, kuten roomalainen Seneca nuorempi, Averroës ja Maimonides; kirjailijoille kuten Luis de Góngora; sekä taidemaalareille kuten Julio Romero de Torres. Sen suuret monumentit, kuten moskeija, Medina Azaharan rauniot ja kaunis juutalaiskortteli, takasivat sen julistamisen UNESCO:n maailmanperintökohteeksi.

Reitit vuorten ja erakkomajojen kautta

Salaperäiset ja kuuluisat erakkomajat on syytä mainita kauniiden vuoristomaisemien joukosta. Päästäksesi sinne, matkaa Arruzafaan menevää tietä Parador-hotellin ohi ja siirry sitten Co.110-tielle. Erakkomajat ovat pieni, omalaatuinen rakennusten

sen jälkeen kun hän oli vällannut kaupungin. Se koostuu kolmesta laivasta, ja sillä on samantyylinen mielenkiintoinen mudéjar-tyylinen kasettikatto, goottilainen kappeli, sekä sakastin vieressä vaikuttava maurilainen kupoli, joka on alkuperäisen maurilaisen moskeijan ainoa jäljellä oleva piirre. Córdobassa on suuri määrä suorakaiteenmuotoinen Plaza de Corredera (38), jonka kaikki tilat ovat samankorkuisia, ja joiden parvekkeet ovat kolmessa kerroksessa arkadien päällä. Siitä käytettiin ennen nimeä Plaza Mayor ja Plaza del Mercado eli kauppatori. Se on kaunis esimerkki 1600-luvun rakennustaiteesta. Täällä esitettiin näytelmiä, sekä pidettiin härkätaisteluja ja autodafeita (inkvisitiotuomion täytäntöönpano). Plaza de Correderan ja moskeijan välissä on arkeologinen museo (30), joka sijaitsee ihastuttavassa Páezin

rykelmä, joista huolehtivat tällä hetkellä karnielit, sen jälkeen kun Hermits of Bethehemin seurakunta katosi vuonna 1957. Eri erakkomajat ovat kasaantuneet yhteen, yhdistäen pienen luolan erittäin vaatimattomaksi asuintilaksi, jossa kukin erakko asui. Nämä rakennukset on mainittu jo niinkin varhain kuin 1400-luvulla, joskin on olemassa vieläkin vanhempia viittauksia niihin. Nämä erakkomajat yhdistetään kristillisiin anakoreetteihin, jotka asuivat Córdobaan vuoristossa Umajjadien kalifikunnan ensimmäisissä vuositasoina ennen Almohadien ja Almoravidien saapumista, jotka olivat huomattavasti suvaitsemattomampia muita uskontoja kohtaan.

Keskustasta esikaupunkeihin

Gran Capitánin patsasta ympäröivällä alueella sijaitseva Plaza de las Tendillas on vanhan kaupungin on tärkein ostosalue, vaikkakin se nykyään muodostuu sekoituksesta uusia asuntoja. Sieltä käveleminen alas pitkin Calle de Claudio Marceloa, joka johtaa meidän roomalaisen temppelin raunioille (39). Kun katsoo sen korkeutta, ei voi olla ajattelematta, että sen on täytynyt olla suuri rakennus. Kaupungintalon takana sijaitsee San Pablon kirkko, Se rakennettiin 1200-luvulla, romaaneiseen ja goottilaiseen tyyliin, ja kuningas Ferdinand III aloitti sen rakentamisen piakkoon

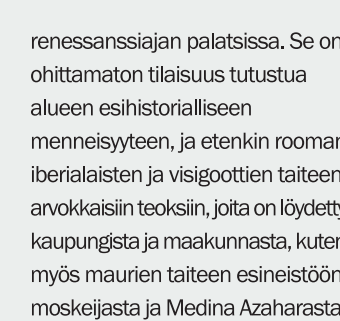
Quijotessa", mahdollisesti oleskeltuaan siellä. Keskellä aukiota on suihkulähde jossa on kuvattuna orivarsa (espanjaksi potr), joka antaa aukiolle nimensä, viittaten hienoihin hevosiin, joita kasvatettiin niityillä toisella puolella jokea. Kuvataiteen museo (34) sijaitsee samalla Plaza del Potrolla, katolisten majesteettien perustaman muinaisen Hospital de Caridadin sisällä. Sillä on yhä kauniit kasettikatot ja upeat sisäpihat. Rakennuksessa on myös kokoelma renessanssijaan paneelleja, kolme Zurbaránin tekemää maalausta, ja useita Murillo-koulukunnan ja Ribera-ateeljen teoksia. Lähellä Plaza del Potroa on suorakaiteenmuotoinen Plaza de Corredera (38), jonka kaikki tilat ovat samankorkuisia, ja joiden parvekkeet ovat kolmessa kerroksessa arkadien päällä. Siitä käytettiin ennen nimeä Plaza Mayor ja Plaza del Mercado eli kauppatori. Se on kaunis esimerkki 1600-luvun rakennustaiteesta. Täällä esitettiin näytelmiä, sekä pidettiin härkätaisteluja ja autodafeita (inkvisitiotuomion täytäntöönpano). Plaza de Correderan ja moskeijan välissä on arkeologinen museo (30), joka sijaitsee ihastuttavassa Páezin

vettä takaisin Alcázarin ja auttoi kastelemaan siellä olevia puutarhoja.

Juutalaiskortteli, kaupungin vanhin naapurusto

Moskeijan vieressä sijaitseva juutalaiskortteli on kaupungin vanhin säilynyt naapurusto, ja niistä rauhailisin ja ehkäpä kaunein. Se ei näytä kovin erilaiselta kuin miltä muu maurilainen kaupunki näyttäisi, sen kukkia täynnä olevine sisäpihoineen ja kapeine valkoisine katuineen. Tässä näemme yhden harvoista synagogista jotka ovat säilyneet ehjänä tähän päivään. Se rakennettiin 1300-luvulla, kun Córdoba oli kristittyjen vallan alla, ja tätä pientä kompleksia leimaa miehille rakennetuista kaupunkien tyypillinen viehätys ja tahdikkuus. Naiset pidettiin erossa muusta seurakunnasta, ja heidän tilansa sijaitsivat ylempässä kerroksessa. Kun juutalaiset karkotettiin ja heidän uskontonsa kiellettiin, siitä tehtiin kirkko. Synagogassa on goottilaistyylinen katto, kun taas sen seinä koristaa mudéjar-rappaus, joka oli muodissa siihen aikaan, kun Isaac Moheb rakennutti sen. Hänen nimensä näkyy edelleen seinillä olevissa kirjoituksissa.

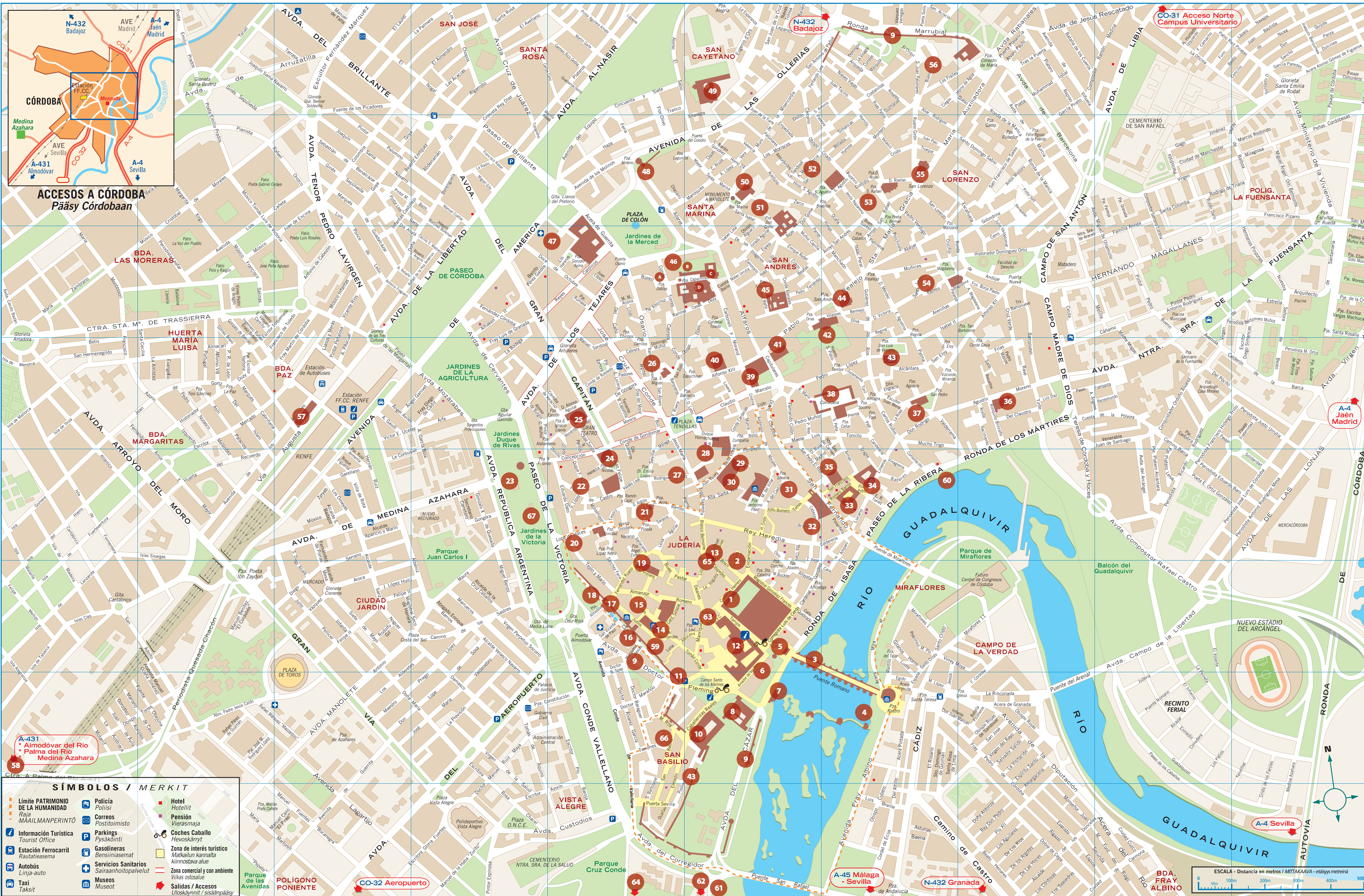
Kävelyretki pitkin jokea vesimyllyjen ohi

Roomalaisen sillan vastarannalla voit nähdä vaikuttavan maurilaisen Calahorra tornin (4), joka uudistettiin vuonna 1630, ja joka nykyään pitää sisällään museon. Joka on omistettu kolmelle kulttuurille jotka elivät samaan aikaan Córdobaan kaupungissa: kristityt, maurit ja juutalaiset. Tämän tornin edessä, Campo de Verdadissa, oli ennen köyhien kaupunginosaa, jonka Al-

Córdoba

- 1 Mezquita-Catedral
- 2 Calleja y Plaza de las Flores
- 3 Puente Romano
- 4 Torre de la Calahorra - Museo de las Tres Culturas
- 5 Puerta del Puente
- 6 Triunfo de San Rafael
- 7 Noria de la Albolafia y molinos de río
- 8 Alcázar de los Reyes Cristianos
- 9 Murallas árabes
- 10 Caballerizas Reales
- 11 Baños Califales
- 12 Palacio de Congresos y Exposiciones
- 13 Casa Árabe
- 14 Museo Taurino
- 15 Capilla de San Bartolomé
- 16 Sinagoga
- 17 Museo de la Casa Andalusí
- 18 Puerta de Almodóvar
- 19 Casa del Indiano
- 20 Almirar de la Plaza de San Juan
- 21 Casa de los Venegas de Henestrosa (Gobierno Militar)
- 22 Mausoleo Romano
- 23 Iglesia de San Nicolás de la Villa
- 24 Real Colegiata de San Hipólito
- 25 Iglesia de San Miguel
- 26 Conservatorio de Música
- 27 Iglesia de la Compañía
- 28 Iglesia de Santa Victoria
- 29 Museo Arqueológico
- 30 Arco del Portillo
- 31 Casa de los Marqueses del Carpio
- 32 Posada del Potro
- 33 Museo de Bellas Artes y Museo Julio Romero de Torres
- 34 Iglesia y Claustro de San Francisco
- 35 Iglesia Parroquial de Santiago
- 36 Iglesia Parroquial de San Pedro
- 37 Plaza de la Corredera
- 38 Templo Romano
- 39 Circulo de la Amistad
- 40 Real Convento de San Pablo
- 41 Casa de los Villalones
- 42 Casa de las Tradiciones
- 43 Iglesia de San Andrés
- 44 Convento de Santa Marta
- 45 Plaza de Capuchinos
- 46 A Cristo de los Faroles
- 47 B Iglesia Convento de Capuchinos
- 48 C Cuesta del Bailío
- 49 D Hospital de San Jacinto. Iglesia de los Dolores
- 50 Antiguo Convento de la Merced. Diputación Provincial
- 51 Torre de la Malmuerta
- 52 Iglesia conventual de San José (San Cayetano)
- 53 Iglesia de Santa Marina
- 54 Palacio de Viana
- 55 Iglesia de San Agustín
- 56 Iglesia de San Rafael
- 57 Iglesia de la Magdalena Militar
- 58 Iglesia Parroquial de San Lorenzo
- 59 Iglesia de Nuestra Señora de Gracia. Convento de los Trinitarios
- 60 Zona Arqueológica de Cercadillas
- 61 Conjunto Arqueológico de Medina-Azahara
- 62 Casa de Sefarad
- 63 Molino de Martos
- 64 Jardín Botánico
- 65 Zoológico
- 66 Galería de la Tortura
- 67 Ciudad de los Niños
- 68 Museo Arte sobre Piel
- 69 Casa Patio San Basilio
- 70 Mercado Victoria